

Mødet den 7. Marts 1907.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Rahr.

1. (J. Nr. 264—06). Indstilling fra Slagtehusudvalget vedrørende **Forbindelsessporet til Havnebanen.**

Filtenborg oplyste, at denne Sag var blevet noget forsinket, idet Baneautoriteterne havde stillet nogle ret mærkelige Fordringer, som man imidlertid ikke kunde komme uden om, da de nævnte Autoriteter var ubøjelige. Udvalget vilde foreslaa, at Byraadet underskrev Deklarationen, da man jo havde bundet sig til at faa Spor ind til Eksportslagteriet.

Vestesen havde intet imod at tiltræde Forslaget, hvis Brolægningsudvalget havde tiltraadt det.

Filtenborg meddelte, at Brolægningsudvalget billigede Forslaget. Det, man var uenig om, var et Sidespor, som Banerne forlangte ført igennem, hvis de maatte ønske det.

Indstillingen vedtoges. (Deklarationen findes Aftrykt i Tillæget).

2. (J. Nr. 21⁶—06). Forslag fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Fastsættelse af Grænserne for **Karreen ved Hans Brogesgade** Syd for Faaborggade.

Nørgaard udtalte, at Anledningen til denne Indstilling var de to Byggeandragender, der forelaa. Det havde nemlig vist sig, at Karreen blev lovlig stor, og at man ikke kunde føre Michelsens-

gade igennem. Man foreslog derfor at gøre Karreen mindre efter den fremlagte Plan, hvorved der vilde fremkomme en lille aaben Plads for Enden af Michelsensgade. Forslaget var af stor økonomisk Interesse, og Arkitekt Kampmann anbefalede det varmt, da det tillige frembød en betydelig Forskønnelse. Hvis Byraadet billigede denne Udstykning, kunde Udvalget anbefale at approbere Købet af de to Byggegrunde.

Vestesen syntes, at det lille Indhak vilde virke godt, men Udvalget burde overveje, hvorledes Udstykningen vilde blive. Endvidere vilde han minde om det udmærkede Udkast angaaende det indre af Karreen ved Tietgensplads, og han vilde anbefale, at man ikke solgte videre, før der var fastsat en Ordning for, hvorledes saadanne Forhold skulde ordnes.

Nørgaard ansaa det ikke for heldigt at stoppe op med Salget, da det vist saa vilde vare for længe for de Folk, der vilde købe, og skønt man maatte sige desværre, kunde man dog ikke holde tilbage af Hensyn til Haveanlæg, dertil var Sagen af for stor økonomisk Betydning. Udvalget skulde imidlertid tage Sagen op, men den eneste Ordning vilde sandsynligvis blive, at der blev udlagt et Areal, som ingen havde Adgang til, skønt denne Ordning vilde betyde et Tab for Byen.

Vestesen kunde godt slaa sig til Taals med Udvalgets Løfte, men Sagen bød sig frein, idet den omtalte Karré havde en aaben Side ud imod Jernbanen, og man skulde dog gerne forhindre, at der der fremkom ilde udseende Partier.

Nørgaard oplyste, at Karreen vilde blive bebygget helt rundt.

Vestesen var efter denne Oplysning klar over, at hans Forslag hvilede paa en Misforstaaelse,

og han vilde derfor tage det tilbage, naar Udvalget vilde gøre sig Umage for at fremskaffe smukke Forhold i Midten af Karreen.

Planen godkendtes.

3. (J. Nr. 473—06). Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Da Forholdene paa Kommunehospitalets Afdeling for **Lungetuberkulose** langtfra ere gode, og Afdelingen ikke er stor nok, og da et nyt Hospital ikke straks kan bygges, har Udvalget søgt at finde en foreløbig Ordning, hvorved det særlig kunde undgaaes at benytte Barak B oftere om Vinteren for tuberkuløse Patienter.

En saadan Ordning vil kunne træffes med Sct. Josef Søstrenes Hospital, der vil være færdig til Brug til September d. A.

Sct. Josefs Hospital er villigt til at stille 30 Senge til Kommunens Disposition for medicinske Patienter (incl. tuberkuløse Patienter) men ikke for epidemiske smitsomme Sygdomme (Difteritis, Skarlagensfeber, Tyfus og Mæslinger) og ikke for veneriske Syge og ikke for Sindssyge, paa følgende Betingelser:

Patienterne indlægges af Kommunehospitalets Overlæge, men behandles af Sct. Josefs Hospitals Overlæge, ligesom dette Hospitals Regulativ overholdes.

Kommunen betaler 2 Kr. pr. Dag pr. Patient, men mindst for 15 Patienter, altsaa mindst 30 Kr. om Dagen, og for de Patienter, der indlægges ved offentlig Foranstaltning, og for hvilke Staten betaler 2 Kr. 50 Øre pr. Dag, faar Sct. Josefs Hospital ogsaa 2 Kr. 50 Øre.

Kommunen skal ingen Ekstraudgifter have af Patienterne udover at betale Halvdelen af den positive Udgift til Ekstravagter, foruden at Kom-

munen skal betale for eventuelle Tuberkulose-Attester (4 Kr. pr. Attest).

Kommunen kan begynde med at indlægge 15 Patienter og kan derefter indlægge 2 pr. Dag, indtil Sengene ere belagte. For hver misligholdt Sygedag betaler Sct. Josefs Hospital en Bøde paa 2 Kr.

Sct. Josefs Hospital er bunden ved Overenskomsten til 1. September 1912, medens Kommunen kan opsige den med 1 Aars Varsel, dog tidligst til den 1. Septbr. 1909.

Udvalget og Overlægen skal meget anbefale Byraadet at indgaa paa en saadan Overenskomst, der ogsaa vil tillade at forbedre Forholdene paa Kommunehospitalet paa anden Maade, idet man efter fornøden Desinficering vil kunne anvende Barak B, der ligger bedst for dette Øjemed, til medicinske Patienter og Rekonvalescenter, hvortil man nu bruger Barak A, der er beliggende bag ved Epidemibygningerne, og denne Barak kunde saa benyttes til det ene Køn af Patienter med veneriske Sygdomme, hvortil den let vil kunne indrettes, ved at den ene af Sygestuerne deles ved en Skillevæg i 2 Dele, hvoraf den ene indrettes til Undersøgelseslokale, medens Resten af Barakken kan benyttes til Patienter (ca. 15 Senge).

Man vilde derved kunne opnaa at komme bort fra det meget uheldige Forhold, at Mændene og Kvinderne paa 3. Afdeling er lige ved hverandre og vanskeligt kunne holdes fra hverandre.

Stuerne 28, 29 og 30 (en Del af 3. Afdeling som er isoleret ved aflaaelig Dør fra Resten af Afdelingen) skulde saa benyttes til Patienter af det andet Køn med veneriske Sygdomme, og Stuerne 25, 26 og 27 (Resten af 3. Afdeling)

skulde benyttes til Patienter med Lungetuberkulose, for hvilke der af flere Grunde bør have nogle Senge paa Kommunehospitalet.

En lille Del af Haven omkring Barak A tænker man sig saa afspærret med et lavt Stakit, saaledes at Patienterne fra denne Barak kan færdes deri«.

Nørgaard fremhævede, at der gentagne Gange var anket over de daarlige Forhold paa Hospitalet for lungetuberkuløse Patienter, og man maatte indrømme, at en bedre Ordning var meget nødvendig. Man havde derfor forhandlet med Overlægen og Dr. Rahlff, idet Sct. Josefsøstrene havde vist sig villige til at stille 30 Senge til Disposition for medicinske Patienter inklusive Tuberkulosepatienter. Efter Forlangende fra Søstrene skulde det hedde »medicinske Patienter«, men i Virkeligheden blev det en Tuberkuloseafdeling. Betalingen skulde være 2 Kr. pr. Sygedag, Søstrenes sædvanlige Betaling. Endvidere havde Søstrene ønsket, at Byen bandt sig til at betale for 15 Patienter, og det havde Udvalget ment, at man let kunde gaa ind paa, da Forholdet sikkert vilde blive, at langt flere end 15 Senge stadig vilde være i Brug.

Ved denne Foranstaltning kunde man ophæve Lungetuberkuloseafdelingen paa de gamles Hjem, og ligeledes kunde man faa Forholdene paa Hospitalets 3. Afdeling ordnet. Som disse Forhold var nu, maatte det nærmest kaldes en Skandale, men naar en Barak ryddedes for Tuberkulosepatienter, kunde man opnaa, at de mandlige og kvindelige Patienter, der led af veneriske Sygdomme, blev fjernet fra hinanden og Skandalen derved undgaaes. Det var saa Meningen at internere en Del af de veneriske Patienter i Barak A, dels for at faa dem saa langt som muligt fra Hovedbygningen og dels, fordi man

der kunde afspærre en Have til dem, saa de kunde faa Adgang til at færdes i frisk Luft. Ved denne Ordning opnaaede man tillige, at man kunde anvende Barak B til medicinske Patienter, hvilket var meget heldigt, da man ikke helt kunde undvære Plads til lungetuberkuløse Patienter paa Hospitalet.

Søstrene skulde afholde alle Ekstraudgifter, dog skulde Byen betale Halvdelen af Udgiften til Ekstravagter. En Bestemmelse, som kunde kritiseres, var, at der kun maatte indlægges to Patienter daglig, naar der var 15 indlagt, men denne Bestemmelse havde ikke meget at betyde, da vi sandsynligvis straks optog alle 30 Senge. Søstrene havde endvidere ønsket, at Byen bandt sig for en Aarrække, men Udvalget mente ikke, det vilde være heldigt at binde sig for mere end et Par Aar, hvorimod Søstrene maatte binde sig for 5 Aar. Dette var Søstrene gaaet ind paa, og efter to Aars Forløb havde Byen altsaa Ret til at opsigte Kontrakten med et Aars Varsel til 1909, Søstrene til 1912, derefter var begge Parter stillet frit. Endelig havde Søstrene bundet sig til at betale en Bøde af 2 Kr. for hver misligholdt Sygedag.

Udvalget vilde anbefale Byraadet at gaa med til den foreslaaede Ordning, da man derved opnaaede ikke blot at faa et Tuberkulosehospital, men ogsaa at de uheldige Forhold paa Hospitalets 3. Afdeling blev forbedret.

L o t t r u p haabede ikke, at denne Ordning vilde forhindre Udvalget i at fremkomme med Forslag til en bedre Ordning af vore Hospitalsforhold.

J a k o b J e n s e n mente, at det fremgik af Forslaget, at Udvalget snart fremkom med Planer i saa Henseende.

S a b r o e ansaa Ordningen for en stor Vinding for Tuberkulosepatienterne.

J a k o b J e n s e n forespurgte, om Udvalget havde Planer til nye Hospitalsforhold under Arbejde.

N ø r g a a r d antydede, at man ved den foreslaaede Ordning bedre kunde udnytte Barakkerne, da man altid havde Brug for dem til veneriske Patienter, men ikke altid kunde belægge dem med medicinske Patienter.

. Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 490—06). Sagen angaaende Byggeprojektet ved den vestre Side af Bispetorvet (se Mødet for aabne Døre Dags Dato).

N ø r g a a r d udtalte, at Udvalget ønskede at vide, om Byraadet fandt en Indrykning af 5 Alen ved Domkirken, saa Gaden blev 20 Alen bred, tilstrækkelig, og hvorledes Byen vilde stille sig med Hensyn til den Erstatning, Konsortiet skulde give. Frå Yhr skulde man efter en tidligere Bestemmelse have 5000 Kr., men Erstatningen fra Rozzi burde sikkert være en Del større. Endvidere ønskede Udvalget at vide, om man kunde stille sig noget mere velvillig, hvis der blev opført en flot Bygning. Den planlagte Bygning fandt Udvalget ikke flot nok, man maatte forlange en mere monumental Bygning.

M a g n u s N i e l s e n fandt, at en Indrykning af 5 Alen paa den Led vilde betyde meget for Konsortiet, men man kunde maaske til Gengæld give Tilladelse til nogen Fremrykning paa Torvet.

Han kunde være med til at stille sig velvillig overfor Konsortiet, hvis det vilde opføre hele nederste Etage af Granit og forsyne Bygningen med bredt afskaarne Hjørner. Skarpe Hjørner kunde vel være af stor Virkning, men han vilde dog bede Medlemmerne erindre, hvor fælt de skarpe

Hjørner paa Handels- og Landbrugsbanken virkede ud mod Vestergade, skønt denne Bygning ellers gjorde et storslaaet Indtryk.

Med Hensyn til Pengesagen vilde han bede Udvalget mere se paa, at man fik en flot og prægtig Bygning end paa, at Byen kunde lukrere ved at indrømme Konsortiet Facaderetten.

Filtenborg fandt Hr. Magnus Nielsens Udtalelser meget smukke, men da han gik ud fra, at Bygherrerne vilde bygge for deres egen Skyld og ikke for Byens, maatte Sagen ses fra et Forretningsstandpunkt, og han var derfor af den Anskuelse, at Byen maatte have en klækkelig Sum i Erstatning for Facaderetten. Da Overenskomsten med Yhr blev truffet, havde Grunden ikke den Værdi som nu, og iøvrigt maatte man anse denne Overenskomst for annulleret. Byen burde forlange mindst 20000 Kr. i Erstatning for Facaderetten, da Bygherrerne fik store Fordele, og endelig maatte man holde paa en Indrykning af 5 Alen overfor Domkirken.

Lotttrup vilde bede Udvalget holde paa, at Gadens Bredde blev mindst 20 Alen, saa maatte man hellere være lidt velvillig med at tillade Udrykning paa Torvet. Facaderetten var mindst 20000 Kr. værd; det tidligere Udvalg, som kun forlangte 5000 Kr. af Yhr, havde ikke været meget fiffig. Skulde Byen ofre noget paa denne Sag, burde det være i Form af en Præmie i en eventuel Konkurrence, og en saadan vilde nok være paa sin Plads, da Facaden paa den fremlagte Tegning var meget lidt tiltalende.

Mikael Johansen kunde slutte sig til Hr. Magnus Nielsens Anskuelse om, at det drejede sig mere om at faa noget kønt, end om at Byen skulde lukrere; man maatte ikke stille altfor store

Krav, saa Haandværkerne stillede det hele i Bero. Med Hensyn til at tillade nogen Fremrykning paa Torvet, kunde han stille sig meget imødekommende, naar blot man fik en smuk Bygning.

Vestesen fandt det vanskeligt at tage Stilling til det foreliggende Spørgsmaal, da Arkitekten paa sin Tegning ikke havde medtaget de omliggende Partier. Han antog, at man var enig om at ønske Gaden mellem Domkirken og Rozzis Ejendom udvidet til 20 Alens Bredde, men det vilde ogsaa være heldigt, om man forlangte Kannekegade gjort bredere. Til Gengæld kunde man tillade nogen Udrykning paa Torvet.

Jakob Jensen kunde slutte sig til Hr. Lottrups Udtalelser om, at det forrige Udvalg ikke havde været meget fiffig, men han vilde dog til Hr. Filtenborg sige, at det kunde blive vanskeligt nok at faa Aftalen med Yhr annulleret; Udvalget skulde dog i den Henseende gøre det mest mulige. Han var glad ved de faldne Udtalelser, der viste, at Udvalget var gaaet den rigtige Vej.

Müller forespurgte, om der ikke var nogen Mulighed for at drage Skoubys Hjørne med ind i Sagen, og han vilde henstille, at man forsøgte derpaa, da han ellers frygtede for, at Partiet ikke blev saa smukt, som man kunde ønske.

Nørgaard antog ikke, at det nyttede, selv om man forsøgte paa at faa Skoubys Hjørne med, og det vilde vist heller ikke være heldigt, om et saadant Forslag udgik fra Byen. Han ansaa ikke Byen for helt bundet til Aftalen med Yhr, da der var visse Vilkaar, om hvis Opfyldelse det nu vilde være heldigt at forhøre sig, men han syntes dog ikke, Udvalget skulde kæmpe meget om denne Sag.

Man skulde være meget varsom med at tillade Fremrykning paa Torvet, da man derved, idet der ogsaa blev skaaret af Siderne, let kunde komme

til at trykke 'Teatret'; den aabne Plads vilde med høje Bygninger paa alle Sider ikke syne ret meget. Han vilde takke for de Bemærkninger, der var fremkommet, de vilde gøre det lettere for Udvalget at forhandle.

5. (J. Nr. 12²³—06). I Anledning af et fra Stiftamtet til Erklæring modtaget Andragende fra Arbejdsmand Johannes Madsen og Hustru om Forhøjelse af den dem tillagte **Alderdomsunderstøttelse** vedtoges det overensstemmende med en fra Udvalget foreliggende Indstilling at svare, at Byraadet fra den 1. d. M. at regne havde forhøjet Andragernes Understøttelse til 40 Kr. maanedlig.
6. (J. Nr. 481—06). Efter Indstilling af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedtoges det at sælge det foran Ejendommene 38—40 i Frederiks Alle beliggende Areal paa ca. 250 □ Alen, der tilhører Kommunen (jfr. Forhdl. for 1872, S. 68 og 1873, S. 73), til Ejeren af nævnte Ejendomme for en Pris af 11 Kr. pr. □ Al.
7. Andragende fra **Komiteen** for **Børnebespisningen** om Udbetaling af 2000 Kr. af Kommunens Tilskud uden Hensyn til Størrelsen af de ad privat Vej indsamlede Bidrag.

Formanden mente, man kunde indsende Andragende og faa telegrafisk Svar.

Jakob Jensen fandt det rigtigst, om Kommunen gik i Forskud for Pengene.

Jul. Andersen oplyste, at Bespisningen kom til at strække sig over 10 fulde Uger, men det var nødvendigt, at Pengene blev stillet til Komiteens Raadighed.

Det vedtoges at ansøge Indenrigsministeriet om Tilladelse til Beløbets Udbetaling.